

KIADÓ HIVATAL:

zikes Antalkönyvnyomdája, hova az előfizetés pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyitáskor egy sor közlési díja 10 kr. Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. —
Félévre . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.

Belicey-ut, 15. szám
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza

Emlékezzünk meg halottainkról.

Pár nap múlva egy szomorú napra, halottak napjára virradunk. Akad-e ember, ki ezen a szomorú napon oda ne gondolna, hol a halál ünneplő diadálát, hol ezren meg ezren aluszszák örök álmukat, hol minden göröngy, minden sirvirág az élők könyeitől ázik s hol az árvák és özvegyek fájó sohajtásai töltik be a búskomor temető néma csendjét?

Ott nyugszanak, ott porladnak drága halottaink, kik egykor köztünk éltek, örvendeztek, fáradoztak és most a némaság zárja ajkait, a rideg sirhant takarja lelkeiknek rohadó hüvelyét.

Oh mulandóság, oh halál mily keserű a te gondolatod! Elszakadni azoktól, kiket igazán szerettünk, megválni a földi dicsőség béréitől, itthagyni a földi boldogság minden kényelmét, fényét, pompáját és lent a sir üregében várni a feltámadás rettenetes napját.

És ez így van, az igazságos Isten igen bölcsen így végzett a bűnbe esett ember fölé; a halál közös adósságunk, de hogy mikor jön, azt nem tudjuk s ép azért mindig készen kell lennünk annak fogadására.

Mint hogy pedig mi élők is előbb-utóbb halottak leszünk, nem kötelességünk-e a már megboldogultakról megemlékezni, ha azt kívánjuk, hogy halálunk után rólunk is ivadékaink megemlékezzenek?

Avagy nem illik-e a gyermeknek elhunyt szülőit, az özvegynek elköltözött férjéért, szoval minden kedvesünk és jótevő embertársaink lelke üdvéért legalább egy buzgó imát a Mindenható színe elé röpiteni a végből, hogy enyhítse embertársaink szenvedését és szabaddá tegye lelküket a győtrelem epesztő kinjaiból.

Imáink és jócselekedeteink által róhatjuk le leghathatósabbán a sírok iránti kegyeletünket.

Igaz ugyan, hogy a mai kor kegyelene sok gyöngédséget, tiszteletet, figyelmet tár elének a halottak iránti megemlékezés jelvényeiben, de ugyan mit ér a sírdombon egy 10—20 frtos koszorú, mit használnak száz meg száz gyertya lobogása, ha az illető csupán látszat kedvéért rakja mindezeket oda? Nem jobb volna-e, ha árát azon szegényeknek adná, kiket segíteni másképp is emberbaráti kötelességünk s a kik áhitatos imáikkal esedeznének Istenhez az elhunytak lelki üdvének megadásáért.

Olvastam egy dúsgazdag, de e mellett jólelkű adakozó emberről, hogy halottak napján az égő gyertyák és koszorúk helyett alamizsnázott szegényeket vezetett a temetőbe és ezek az uraság sírkertjében imádkoztak nemcsak az ő halottjaiért, hanem azokért is, kikről senki meg nem emlékszik.

Ez volt igazi kegyelet, ez nevezhető keresztényes kegyeletnek, melyet a halottak üdvösségéért tenni kellene.

Igen ám, de mai időben az imádkozót gunyos mosolyban részesítik a világ fiai, nem gondolván meg azt, hogy az Ő földi uralmunknak is egyszer vége szakad és hogy a hitetlenség és megvetés megboszulhatja magát. Elfordulva tehát a hitetlenek gunyos mosolyától iparkodjunk igazi keresztényi módon megadni halottainknak mindazt, mivel rajtuk leginkább segíthetünk, ne szégyeljük sírhalmukra borulva az egek urához folyamodni a végből, hogy adjon nekik a sírban csendes nyugovást és a végítélet napján boldog feltámadást!

Vidéki színészet istápolása.

(S.) Nem először történik, hogy e lapok hasábjain a szarvasi színi szezonnal kapcsolatosan, a vidéki színészet bajait szová tesszük. Nem először történik, hogy rámutatunk arra a mostoha bánásmódra, melyben a vidék a színészetet részesíti, mennyire nehezíti meg existenciáját s mily csekély mérvben istápolja azt a törekvést, melylyel a vidéki színészet a művelődés terjesztését elősegíteni igyekszik. Ne menjünk messzire, maradjunk csak városunkban s látni fogjuk, hogy állításaink nem légből kapottak, fájdalom, nagyon is megfelelő az igazságnak.

Szarvason alig két-három százra tehető azoknak száma, a kik színházba járnak. Ezt a csekély számot is kik szolgáltatják? Azok kik külföldben sem szorulnak a színházra, nem különösen a szarvasi színházra, hogy akár művelődésüket előbbre vigyék, akár hogy a dráma irodalom jelesebb termékeivel a vidéki színpadok világításában megismerkedjenek.

Hogy Szarvasnak aránytalanul nagyobb számú lakossága soha sem jár színházba, azt emlitenünk felesleges, mert azt úgy is tudja mindenki. S hogy ez a nagy ember tömeg vajmi keveset törődik színházzal és vidéki színészettel, ennek oka fájdalom a mi népünk természetében rejlik. De nem is ezekről van szó, hanem a vidéki színészetről, annak mostoha viszonyairól, az évről-évre fokozódó inségről mely feladatának teljesítésében akadályozza s a mely könnyen végzetessé válhatik a vidéki színészetre, ha csak a bajon, okkal móddal segítve nem lesz.

Első sorban az államnak kötelessége a segélyezést kezébe venni. Volt is már szó erről többször, jelenleg is tanácskoznak az államsegély módja és mérve felett, de ugyátszik sehogysem tudják nyélbe ütni a vidéki színészet állami segélyezését.

És itt van helyén azoknak a köröknek figyelmét, melyek az államsegély felett tárgya-

TÁRCSA.

Halottak estéjén.

*Csendül a kápolna kicsike harangja,
Százak imádságát hozza a szél felém.
Felzeng a zsolozsma szomorító hangja,
S merengésem között fájdalom üt belém.*

*Honnét e fájdalom, mikor én csak nézem
Az idegen sírok lobogó világát?
Onnét, hogy a multat lelkembe idézem,
S hervadozni látom életem virágát.*

*Hervadoz a kedves, lehull, sírba teszik.
Két nap múlva néhány gyertya ég felette.
Ha itt volna sírja, mely oly messze esik:
De csak beilleném ebbe a keretbe!*

Tóth István.

Halottak napján.

— A „Szarvasi Lapok” eredeti tárczája. —

Felséges aranyos nyári idő a te ragyogó napoddal, a te balsamos illatoddal, a te kedves madárcsörgésszel, egész pompáddal és mindazzal, a mi bájos, eltűntél!

Hideg szél lóbálja a fonnyadt ágat az utcákon

ide s tova és az egész természet átláthatlan ködfátyolba burkolódzott. A kopasz, lombtalan ágak mély sóhajokat esznek ki keblükből a földi dolgok mulandósága miatt.

Minden, de minden oly szomorú... Néma csendben járnak kelnek az emberek, kiknek arcára mintegy ráfagyott a mosoly; a beszédes ajkak elesondesedtek, de annál jobban dobog a szív, mely különösen a halottak napján érzi azt a nagy irt, melyet elhunyt szeretői hagytak maguk után.

Maga a haldokló természet is a mulandóság bús angyalát idézi föl lelkünkben, az idő komor, a napnak, e ragyogó és melegt adó fényttestnek sugarai sem aranyzintűek többé, hanem halványak, nélkülözik a meleget s csak néha-néha érintik a földet, mintha válni akarnának tőle örökre. Gyászborult alakokkal találkozunk, kik nesztelen léptekkel sietnek a temető felé, hol annyi édes ábránd nyugszik megfagyva, annyi gondolat eltemetve, annyi eszme eltiporva, elhantolva és egykor annyi nemesen és nemtelenül dobogó szív eltakarva, elporladva...

Kigyul a kegyelet letette mécs pislá lángja a sírok domboru halmain és a lélek visszaszáll, ... emlékezőn régi időkre, midőn derült volt az ég, fényesen ragyogott a nap, a szeretet melege delelően állott és csak élet volt körülöttünk; nem éreztük a halál lehat, rá sem is gondoltunk...

Pedig kell lennünk a halál gondolatára; elváhatlan jó barátunk az, mely eljön érettségünk, hogy eltemessen velünk örömet, eltemessen bűt, bajt, szomorúságot, eltemessen porló testünk mellé szenvedést és élvezést. A halottakról semmit, ha nem jót. Az

örök szép, az örök dicső: ez adta a római ajkára ezt a mondást. Tehát: de mortuis nil nisi bene!

Akár a piros húsvéti tojásra, akár a nyárfá fehér héjába, vagy a fekete kőbe vessék nevünket, címünket: az emlékek meg kell semmisülnie.

A természet élete örök forgásban és nyüzsgésben nyilvánul. Új alkotása: az ősrégi elemek újabb csoportulása csak; mint az éj a napot: úgy követi nyomban a pusztulás az alkotást. Minden érett gyümölcsnek magva van: az enyészeten rejlik a megújuló élet csiréje!

Végpusztulás a nagy Alkotó műveiben nincsen; a rom: emberi alkotás. A természetben, melynek keretében a mi alkotásaink foglaltatnak, csak pihenő elemek vannak, melyekből nemsokára új élet fakadozik.

Meg kell válnunk az élettől és új életnek helyet engedni! A bucsu végőrája nehéz, mert a viszontlátás még oly soká lesz! Ah! ne hagyd el remény, melyet a szent hit a szeretetnek előbe vett! Légy te nagyobb és könyörületesebb szeretetünkénél! Igen, a viszontlátásig!... és szabaddá tegye a gonosztól. Amen! Feltámadunk!

A koszorú, melyet ma szeretteink sírjára helyeztünk, jelképezze mulandóságunk — bánatunk — és néma fájdalomunkat! És mi is fejezhetné ki azokat hűbben, mint a közbe font virág szemelvény! Ma választottak el a zsenyéket az anyaföld említtől; könnyezik annak minden szála!

Virág áldozatot hoz nekük ma a kegyelet. Fogadjatok Ti tiszta lelkek, tiszta lelkükből szánt áldozatot sírjaitok oltárán!

lásokat folytatnak, felhívni arra a javaslatra, melyet Dr. Krecsmárik János, a szarvasi járás főszolgabírája egy konkrét eset alkalmából megének főispánja elé terjesztett. Dr. Krecsmárik ismeri a népet, ismeri azokat a szomorú viszonyokat is, melyek között ma a vidéki színészet tengődik. De mert azt is tudja, hogy államiságunk legfőbb erőssége köznépünk magyarosodásában, magyarságában rejlik, javaslatának az képezi legfőbb indokát, hogy a köznép magyarosodását a vidéki színészet segítse elő. Ennek a célnak szerencsésebb eszközt még úgy aligha találta el más is, mint főszolgabíránk, mikor azt javasolja, hogy „*az állam minden nem magyar ajkú helyén, hol magyar színtársulat tanyát üt, naponként husz jegyet béreljen az igazgatótól, melyeket a köznépnek ingyen osztogasson az előjáróság.*” Ez által a színészet anyagi helyzetén javítva lenne és elősegítené a magyarosodás és izlés terjesztését.

Ehhez a javaslatához nem kell kommentár. Ki merjük mondani bátran, hogy ezt a javaslatot az illetékes köröknek el kell fogadniuk ha a vidéki színészet állapotán az állam segíteni akar.

S ha már itt tartunk, még egy szavunk lenne Dr. Krecsmárik János főszolgabíróhoz. Olyan embernek ismerjük, a ki városunk magyarosodását szívén hordja, a ki mindazt a mi nemes, észszerű és szükséges ritka buzgalommal és erélyvel viszi keresztül s a ki nek városunk, mióta közigazgatása élén áll, sokat köszönhet. De hogy még többet köszönhessen ne csak a nép, de a szarvasi színház is, mely végre is a közművelődésnek a magyarosodásnak is egyik tényezője — segítsen a szarvasi színház és a szarvasi színészet baján.

Városunk nem sokára a közbirtokosság javainak birtokába lép. Ezen javak birtoklása kötelezéseket szab eléje. S ezen kötelezések között nem utolsó helyen áll a szarvasi színészetet segíteni. Tegye is meg. Vegye át az arenát mely ma a részvénytársulat birtoka s *adja ingyen annak a társulatnak, melyet a színügyi bizottság arra érdemesnek talál.* A részvény társulat néhány ember lévén a tagja, ezt nem teheti, mert az arenát terhelő kölcsön kamatait, a tűzbiztosítási járulékokat a fenntartási költségeket abból az összegből kell fedezni, a melylyel a színigazgatók —

nem maradnak adósai a részvénytársulatnak. Ejtse módját a főszolgabíró, hogy a város bár áldozatok árán is, segélyére legyen a magyar színészetnek azzal, hogy átveszi a társulattól az arenát — s a magyar színészet hálaival fogja emlegetni Dr. Krecsmárik főszolgabíró nevét, s jöltevéi között Szarvas város közönségét.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** Gróf Bolza Géza az ö. t. e. főparancsnoka Gruber Géza helyettes vizsgáló bírót — lapunk munkatársát — segédírtnek kinevezte.

— **Csatornázás.** A Túzok utcái csatornázási szakasz a betlehemi gátátvágás után nyereget végrehajtást.

— **Kisajátítás.** A Békés-Csanádi vasút által elfoglalt és kisajátítás alá eső földterületek kárpótlása iránt egyesek feljelentése alapján a járási főszolgabíró az erre vonatkozó jelentéseket folyó hó 25-én terjesztette be az alispáni hivatalhoz.

— **Vágóhid.** Miután a város és regálebirtokosság között az egyezés létre jött, az új vágóhidra vonatkozó és benyújtott tervezet elvileg elejtett. Azonban a városi mérnök utasítva lett a jelenlegi vágóhidra vonatkozó átalakítási terv benyújtására.

— **Közigazgatás-műtani vizsgálat eredménye.** A békés-szentandrási út mellett levő gőzmalom tulajdonosának megrendeltetett, hogy a gőzmalom kéményét 12 méternyi magasságban emelje. Ezen munkát most serényen folyik.

— **Hazai kisipar a közös hadseregben.** A közös hadügyminiszter arról értesítette az orsz. iparegyesületet, hogy a közös hadsereg összes bõrnemű felszerelésének egy negyed részét a hazai kisiparnak tartotta fenn. Ebből a magyar kisiparnak 149,225 pár bakancs. (á. 4.77—5.16 frt) 4125 pár könnyű bakancs (á. 3.52—3.78 frt) és 4200 pár különböző eszma (á. 6.64—9.18 frt) jut. Pályázhatnak kisiparosok és kisiparosokból alakult szövetkezetek. A ki szíjazatokat is akar szállítani, az külön beadványban nyilatkozzék. Bánatpénz és biztosíték nincs. A folyamodványok a budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári, nagyszombeni vagy zágrábi katonai intendatúráknál adandó be december 28-ig. A beszállítás a szállítóhoz legközelebb eső főruhakartárhoz történik. A szállítási feltételek az országos iparegyesület új-utca 4. szám alatti helyiségében a délelőtti órákban megtekinthetők. A szállítandó

cikkek minimuma és maximuma egy-egy pályázóra nézve nincs megszorítva.

— **Borivók figyelmébe.** A mesterséges borokra vonatkozó rendeletet a kormány már elkészítette. Ez év elején hozott törvényben ugyanis tiltva van a borhoz vagy musthoz idegen anyagokat keverni rektifikált szesz és cognacot kivül. Az okszerű pincekezelés által történő borjavítás azonban a törvény által meg van engedve és az ekkép javított bor mesterséges bornak nem tekinthető. A törvény hatályossága tehát attól függ mit kell érteni o k s z e r ü pincekezelés alatt.

— **Szolgabírói intézkedés.** A járási főszolgabíró elrendelte, miszerint a határban levő viczinális utak kilométer jelzőkkel látassanak el. Ezen a közönségünkre rendkívüli üdvös horderővel bíró intézkedésnek magunk részéről csak gratulálhatunk.

— **Gátátmetszés.** A betlehemi városrészt övező körgát átmetszése folyó hó 30-án lesz foganatosítva. Az ez iránti intézkedést járási főszolgabírónk táviratilag megtette.

— **Ütszemle.** Folyó hó 26-án a szarvas-szentesi úton közigazgatás-műtani szemle történt, mely alkalmával megállapított, hogy Dezső A. Sándor az 1890. évi első törvények 126. §-ába ütköző utkilágást követett el.

— **Vasutmegnyitás.** A békés-csanádi vasut megnyitása e hó huszonötödik most már bizonyosan elmarad; de elmarad hihetőleg november elsejétől is, mert a megye a műtanrendőri bejáratát nem akarja mindaddig foganatosítani, míg az egyes lakosok a földkisajátítási költségeket ki nem kapják, ez pedig még mindig késik. Az átvételt a megye részéről a napokban kellett volna eszközölni, ez azonban elmaradt. A vasut igazgatósága e napokban az iránt kereste meg vármegegyünk hatóságát, hogy a vasut állomásaihoz vezető vagy ezekkel párhuzamosan futó utaknak, nemkülönben az ut-átjáróknak átvétele tekintetében intézkedjék.

— **Megeyi képviselő választás.** Moravcsik Géza megyebizottsági tag lemondása folytán a 3-ik tizedben (Benzur iskola) november hó 13-án választás fog tartatni.

— **Közszemlé.** A fogadók és kávéházakra vonatkozó szabály rendelet a városházán közszemlére van kitéve.

— **Fogorvos Kovács J.** Budapestról, tudatja a fogbajban szenvedőkkel, hogy mielőbb keressék fel, mert itt tartozkodni csak november 1-éig fog.

— **Lesznek hidmérlegek.** Ismeretes dolog, hogy a békésmegyei gazdasági egyesület kérvényt intézett a földművelésügyi miniszterhez, hogy tekintettel a

A fájdalom: a mult örömei alja szálljon még mélyebbre le Tühozzátok! Ah! nem lehet az, hogy ne éreztétek ott, hol boldogságunk csak szótlannal, mint az ég felé mosolygó virág pihen! Mily szép is az a halál, mely újra ölelésre tárt karjaidba visz! . . .

És e megszámlálhatlan nyüzsgő ember tömeg itt az enyészet mezején mind sirat valakit? Nem, nagyobb része csak szemlét tart a siránkozókön; bámulja a nagy fényt, mely csak úgy elvétve török meg egyesek szemében. Kiki tehetsége szerint járul a fény, pompa kifejtéséhez. A fény nagysága, mértéke legyen lángoló szeretetünknek, mert a szív viszonyainkat még a feltámadásig is ellenőrizi a világ!

Hiában! a kökeresztbe vésett felirat sem hiteles; ez csak a későbbi kornak szól. Ki ma nem világít: örök homálylyal fedve felelte kedvesét!

Azt hiszitek? Ez évben egyszer emlékszik meg rólatok a vallás milliionszor a szív!

Mig a szív érez, nem vagytok elfeledve. Dobbanása alatt virul, emelkedik hamvaitok felett a sirdomb! Mint a vakondok utat tur hoztátok a fájdalom, a kegyelet; ugyanezen uton visszatérve ismét szívünk mélyébe zárkozik! . . .

Amott a sötétben, messze a siroktól egy szoborszerű alak áll mozdulatlanul. Révedező szemé pilláin a fájdalom hoztat gyöngye rezeg. Fejéről leomló nagy kendőjét erősen szoritja keblére imára kulcsolt kezeivel, mert lángoló szive még a sűrű gyászruhában is áruhája lehet. Majd égre villan szemsugara, segítségül hívja a sötét felleget, mely a fénytenger felett mint a vészmadár tova siet, mert: kevés az éj leple, mely nagy búne titkát fedezze!

Futna a pokolba is, ha lába nem volna legyöke-rezve, mint amott a sugár jegenye. Piczi lába éppen átmérője azon gödrös kis darab földnek, mely bünjelét takarja. Szerelme nem az oltár, nem a feszület előtt szentesített. Szeretett csak úgy a ma i m o d e r n világ törvénye szerint.

Nemes szerelmének vad gyümölese a lejtő magaslátáról az árokba esett; ott rothad észrevétlenül a létjogosult halandók szeméi elől!

Pap nem kísérté a törvénytelen új szőlőt a végutra, egy szentségben sem részesült. A meggyalázott hajadon és az irgalmas Isten végzett mindent.

Hallod-e ezt a szót: meggyalázott?!

Érted-e ezt a szót: törvénytelen?! Ha tanuk nélkül adtad, tanu nélkül fogadd vissza irgalmas Isten! örök törvényes alkotásod! Legyen most is a Te szent akarod . . .!

Anyátlan csecsemő! Itt, az édes anya lábnyoma alatt találd talpalatnyi l e l e n e z h á z a d! Ez az új osztású á t k o s f ö l d e d, mielőtt még szülőháza megválasztad volna . . .!

A viláosság góczpontjában egy házaspár állja körül egyetlen és utolsó reményük: gyermekük sírhalmát. Sir az asszony; a férj egy kedvűen szemléli a jövő menőket. A nő érzi csak a fájdalmat, mert minden gyermek az anyáé. A nőnek tisztán a fájdalom jutott osztályrészül. Nemcsak rövid fájdalommal szül, és örök fájdalommal sirat, de szerelme mézében is sokszor ott feketélik a méh sima fulánkja. És miért készítet a közbecsült hitvestárs férje tudtán kívül még e g y koszorut?

Egyike a messze földön nyugvó szeretőnek ment, ki az itt pihenő gyermekét a mostoha apánál jobban szeretete. A férj csak a nő becületét mentette meg. A gyermeknek most t ö r v é n y e s neve van, és mit törődne továbbra a világ? . . . A sirdomb alatt névtelenül nyugodni nem lehet!

És te asszony! kit a világ sárral dobott meg, mert hűtlen voltál, légy nyugodt, ne zavartasd magad itt a béke hónapban!

Nincs oly átok, mely kivethetné sírodból. Gyermeked sírja felett imádkoztál . . . s szabadíts meg a gonosztól. Amen!

Jó anya voltál; egy hétre követted gyermeked

a halálba! . . . Hívőbb voltál angyalodhoz . . . elhagyta! . . .

*

Halottak napján a katolikus egyház üli azon ünnepeket, a melynek évfordulója oly sok édes semmivé vált reménynek, sajnó fájdalomnak szaggatja fel talán a még egészen be nem hegyedt sebeit. Kizárólagunk ismét arra a szomorú helyre, melynek holt birodalma a neve, és felkeressük, koszorúval ékesítjük ismét azokat, a néma dombokat, a melyek sokunknak mindenét fődik. Itt a jó atyát, amott az édes anyát, majd a másiknál azt siratjuk, a kiért, a ki helyett, bár a halál oly irtóztatónak látszik, mégis szívesen porladoznának mi magunk. Mily rémesen egyszerű volna az a könyv, mit erről a csendes hantokról lehetne egybegyűjteni, ha az előttünk álló kereszt symbolum bármily röviden is jelezne, azon megrázó tragédiákat, melynek az ott nyugvók hősei voltak.

Hányan vagyunk, a kik imádkozunk, a kik lelket szeretnénk önteni azokba az enyészetnek indult kedvesekbe, kik nélkül oly üres, oly céltalan az élet, s hányan vagyunk a kiknek végsőhajunk abban a lemondó kívánságban nyer kifejezést, hogy mily jó, mily édes volna ott pihenni ki azokat a sorvasztó fájdalomokat, melyek oly nagy nehéz nyüggként súlyosodának az élet viharában s terhei alatt meggörnyedt vállainkra . . .

Ah! ne hagyj el Vallás Remény, melyet a szent Hit a szeretetnek elébe vett, Vallás és Remény! légy Te nagyobb és könyörületesebb szeretetünknel! Igen a viszontlátásig!

Feltámadunk!

D—h.

cukorrépa és kendertermelés nagy fellendülésére, minden nagyobb békésmegyei állomáson állítsanak fel a miniszter hídmérlegeket. A miniszter sürgősen intézkedett a dolgban. A vármegyéhez egy a minap leérkezett irat szerint a miniszter készséggel kész felállítani a kért helyeken a hídmérlegeket, csak arra kéri a megyét, hogy a s ü r g ö s s é g mely állomásoknál mutatkozik, mert ott pótolná legelőbb azt, a minek hiányát a gazdaközönség oly élénken érzi.

Fillér estély. A szarvasi nők körében üdvös mozgalom indult meg a hosszú téli esték kedélyessé tételére. A régi kötöccék mintájára szombatoként a társulati nevelde helyiségében „fillér estélyek“ fognak tartatni 20 fillér beléptdíj mellett. A midőn üdvözöljük az életre való mozgalmat, kívánjuk, hogy az eszme minél nagyobb körben támogatásra találjon! Az első fillér estély jövő szombaton azaz november 4-én lesz.

Rendőri hírek. A multheti országos vásáron ismét előfordultak a szokásos zsebtolvajlások és pedig Serfűzi Károlyné, Grim Mor-né, Medvegó Jánosné, és Kicska Hermán tárczái tüntek el ismeretlen tettesek kezei között. A rendőrség különben elfogta Szabó R. Mihályt kun-szentmártoni atyáit és Mohácsi Borcsa csavargó szigány asszonyt, kik a kirakodó vásár ártuczikkait dézmálták meg, s mindkettőt a kir. járásbírósnak átadta. Gyanus és rovott előéletű és közveszélyes egyének is szerencsétlenné vásárukat látogatásukkal, azonban még ideje korán elfogattak és illetőségi helyeikre tolonczoltattak. Így tolonczoltatott el Rostás János, Csűrű Borcsa, egyszóval az egész nagy reményű Rostás familia apraja nagyja, ifja és öregje ősi fészükbe Hosszú Kovácsiba.

Talált pénztárcza. A vásárban egy becsületes találó fekete bőr pénztárczát pénzestől együtt talált, a tulajdonos kellő igazolás mellett Bíró rendőrbiztosától átveheti.

Adó összeírás. Folyó hó 30-án veszi kezdetét városunkban az adó összeírás, kívánatos, miszerint a háztulajdonosok otthon tartózkodjanak, hogy az összeírással megbízott közegek ne legyenek kényszerülve egy és ugyanazon házhoz többször elmenni.

Mühle Vilmos — József főherceg udvari szállítója. A félm. közl. ből a hírt vesszük, hogy a ulághírű Mühle-féle kertészeti és magtermelési telep derék főnökét Ó. Cs. és Kir. Főherceg József Főherceg e hó 18-án legmagasabb elhatározásával udvari szállítójának kinevezte. Nemrég hasonló kitüntetésben részesült Mühle, a mennyiben a bolgár fejedelem őt ugyancsak udvari szállítójának kinevezte.

Az új vasút személyzete tegnap az esteli vonattal érkeztek Szarvasra, honnan ma két osztó vonattal rendeltetési helyükre indulnak és ott működésüket azonnal megkezdik. A személyzet beosztásáról jövő számunkban bővebben fogunk foglalkozni.

A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 27-iki száma 15 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Dános.“ (6 képpel: Wekerle miniszterelnök dános házáról, Hány Gyula rajzai. Wekerle miniszterelnök családja, neje, a dános kert, stb.) — „Magunk közt.“ Költemény. Móra Istvántól. — „A gyermekért.“ Elbeszélés. Irta Bede Jób. — „Sziám-ország.“ (Képpel: A sziámi trónörökös első megborotválásának szertartása.) — „A sziámi nagy templom tornáca.“ (Képpel) — „A boszorkány-átok.“ Elbeszélés. Irta Westall Vilmos, angolból fordította ifj. Szász Déla. [Képpel] — „A korinthusi csatorna megnyitása.“ [3 képpel; 1. A görög király hajója a csatornán. 2. A görög királyné kettévágja a csatornát elzáró selyem szalagot. 3. A csatorna a kalamakii torkolatnál.] — „Natalia és fia, I. Sándor szerb király.“ [Képpel I. Sándor szerb király anyjával a Vaskapunál, szerb miniszterek és a Vaskapu-szabályozási vállalat főb vezetői körében.] — „Postagalamb-verseny Przemysl és Budapest közt.“ — „A méhek rajzása.“ [Képpel.] — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Újdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest egyetemutca 4. szám.)

***) (Uj zeneművek.)** A pécsi Valentin Károly fia zeneműkereskedés kiadásában a következő új zeneművek fölötté csinos kiállításban jelentek meg:

I. KLÁRIKA CSÁRDÁS. Zenéjét szerző Barázs Miska, szövegét írta Zoltán Vilmos. II-dik kiadás ára 1 frt.

Ezen péce Küry Klárának a népszínház kiváló tagjának van ajánlva és ennek sikerült arcképével ellátva.

II. DANKÓ PISTA legújabb nótái-nak első füzeté tartalmaz két nótát és pedig:

- 1) Halod rózsám Katika
- 2) Száraz malom van a falu végén

Minndkét nótának szövegét is Dankó Pista írta, és Vidor Pálnak a népszínház jeles tagjának ajánlotta. Ára 60 kr.

Ezen zeneműveket a jó magyar zenét kedvelő közönségnek a legmelegebben ajánlhatjuk, különösen a Dankó nótáit, melyek valóban meg is érdemlik, hogy országszerte elterjedjenek.

C S A R N O K.

A z e l s e j e .

— Elegikus töprengés. —

Nevezetes nap. Örvendetes is, meg szomorú is, a hogy vesszük. Örvendetes egy bankárnak, a ki wertheimjából értékpapirjait előszedve, azok szelvényeit éles ollójával élvezettel szedesi le, hogy elsején esengő aranyokkal becserelje.

Élvezetes egy budapesti nagyköruti háziurnak, a ki házára nézve hosszú idejű adómentességet élvezve, önbizalommal eltele, megelégedett és leereszkedő arczullattal fogadja házmeesterét, ki neki a bérnegyed hónap első napjának esti óráiban (mert hiszen jó tudni, hogy a bér a bérnegyed első napjának esti 6 órájáig fizetendő) óriási hajlongások mellett nyújtja át a számolja le a ropogós bankjegyeket.

Örvendetes a VI-ik díjosztálytól s attól felfelé sorozott állami tisztviselőknak. A hivataloságok által elsején elhozott fizetést ezek is mosolyogva vágják zsebre s bizonyos nagyuri non chance-al juttatnak belőle Trinkgeld czin-én egy-két ropogós flórest az átadónak.

Ezeknek szintén jól megy soruk. Szép fizetést élveznek, melyből szükségleteik és mindenféle rangukhoz illő kényelmi kiadásaik fedezvők. A munka sem oly rendkívül sok, mert hiszen a naponkint reggeli 8-tól d. u. 2 óráig terjedő hivatalos órák (ha lelkiismeretesen betartatik: summa summarum 6 óra) egy javakorbeli férfi munkaerejét ki nem meritik.

A nagykereskedők, nagyiparosok és gyárosok szintén nem panaszkodhatnak a hónap elsején, mert a mit regio-kiadásai fedeztetére e napon kiadnak, annak legalább is háromszorosát vették be az előző hónapban.

Már az ügyvédek ezt — legalább átalánosságban — el nem mondhatják magukról. Vannak ugyan kevés kivételek, kiknek, valamint az egész esztendő, egy a hónap elseje is bőség szarujával önti az áldást, a nagyobb rész azonban inkább fél az elsejétől, mint nem s utóbbi esetben is egészen közönyösen veszi ennek bekövetkeztét, épp úgy, miként ő vele is közönyösen bánik el a sors, a mennyiben e napon sem ad neki többet, mint máskor.

A katonaság, a véderő — értve a díjosztályba sorozott rangukat — továbbá a tanárok s fővárosi tanítók, az állami tisztviselőkkel teljesen egy tekintet alá esnek az elseje szempontjából s így velük együtt nevetnek és sírnak, akár csak az osztó a Cala berjászmában.

A földbirtokosok, előkelő magánhivatalnok, dus jövedelmű magányosoknak és vállalkozóknak szép évi jövedelme illetve fizetése, valamint az év minden napján, egy a hónapok elsején is teljesen fölmenti őket a megélhetés anyagi gondjaitól.

Nem így ám a kishivatalnokok, vidéki tanítók, kiskereskedők, szatócsok, kisiparosok, díjnokok, napidíjasok, szolgák, napszamosok stb. stb.

Ezreke ugyszólván lét és nem lét kérdése a hónap elseje, különösen pedig a lakbérés hónapok elseje.

A szegény ember fél a fizetéstől, nem mintha fizetni nem akarna, hanem mert nem képes.

A kishivatalnoknak és élete párjának bizony igen nagy fejtörésbe kerül akkor, midőn — fájdalom — üres a ládája, a valóban bosszantó gyorsasággal és fenyegetőleg közeledő elsejére a szükséges házbérei és egyéb fedezésre való összegeket előteremteni.

Pedig hát a háztulajdonosok nem várnak (noha az igazságnak tartozunk annak kijelentésével, hogy vannak köztük szórányosan „könyörületes“, „lágyszívű“ kivételek; a grájzleros sem vár. Azután „elsején a mézáros, hentes, a cipész, szabó stb. stb. nagyon pontosan és lelkiismeretesen előállnak számláikkal. A butorkereskedő segéde is megjelenik ilyenkor s nagyot köszönve és mélyet hajolva nyújtja át a „nagyaság asszony“-nak a kiegyenlítő részlet-ről szóló bécztát. Mert hát úgy van az, hogy a szegény ember ha valamihez jutni akar, kénytelen azt részletfizetésre megvenni. Hja! egyszerre butort és mindent venni lehet ugyan, de az árát egyszerre kifizetni már csak kevesen képesek.

Csoda-e tisztelt olvasóim, ha ilyenkor, ily elsejére való kilátások mellett az a vékonyan dotált kishivatalnok inkább fél, remeg az elsejétől, mitsem örül annak? Igaz ugyan, hogy ilyenkor kaggage-t. De hát mi az a tenger sima tükréhez képest? Még egy csepp sem!

A szegény gyermekes családokra mindezen terhek hatványozólag nehezedenek.

Az iskolás fiúnak ruha kell, cipő kell, iskola-könyvek, írószerek, tandíj stb. stb. mind oly kiadások, melyek évenként, félévenként, havonként, hetenként és sokszor naponként ismétlődnek s azonnali fedezést követelnek, mert különben a Jancsi gyereknek valójában és igazában pedig szülőjének gyűlik meg a baja. Ezen kiadások kiegyenlítése azonban nem tűr halasztást még elsejéig sem, hanem nyomban ki kell szurni az érték járó összeget a szegény családapának.

Az iskolai életről jut eszembe, hogy iskolás korunkban 6—8 éven át is használhattuk egymásnak könyveit. Ma azonban csaknem minden évben új kiadást rendeznek a tankönyvekből, sőt mi több, még az elemi iskolákban is — 1/4 és 1/8 réti füzetekbe összehajtott tiszta papiros helyett minden dolgozathoz külön cifra borítékokkal ellátott füzeteket, rajzlapokat stb. stb. kell venni a könyvkereskedőnél.

Hát megengedem, hogy ezen methodus a könyv-és papírpiart nagyban fejleszti és előmozdítja, hanem annál inkább apasztja a szegény családapák zsebének tartalmát, a minek azután a hónap elsején megint csak megvan a maga szomorú kihatása.

Van még egy osztály s ez az u. n. XII. díjosztálybelieknek és a díjnokoknak osztálya, kikről pár szóval külön kell megemlékeznünk, mint olyanokról, a kiknek egyhangú életük ütemre járó folyásában az elseje hasonlóképen nem közönyös tényező.

A ki látta a Knabe Jeremiás szerepében Ujházit „A miniszter előszobájában“: az teljes — s nem is túlzott — képet látja egy ily alkalmazottnak.

De hát ahhoz, hogy ezen alkalommal helyzetét kellőleg megismerhessük, nem szükséges az Ujházit páratlan alakítása sem. Elég rámutatni arra, hogy ők a fővárosban naponként 1—2 frt díjat, illetve fizetést élveznek, helyesebben mondva, nehogy czinikusnak látszassunk, ily dotációban leledzenek.

A ki tudja azt, hogy a hivatalnokok ama osztálya hivatalánál s munkakörénél fogva be van ekelve a honoratior és kisiparos osztály közé, minek következtében oly életmódot mint egy kisiparos nem folytathatnak, olyat pedig mint egy honoratior — vagyonszüke miatt nem vihetnek: csak az méltányolhatja igazán ezeknek szárnalmas helyzetét.

A hivatalban tisztán, rendszeresen, jó öltözetben kell megjelenniök, ezt a hivatal tisztasága úgy kívánja. Oly munkát kell végezniök, mely nagy felelősséggel jár s melynek pontos- korrekt, lelkiismeretes és gyors teljesítése egybefügg az illető hivatalnak kellő és cél-nak megfelelő működésével, a mennyiben ők a hivatalbeli apparátusnak fontos és lényeges membrumait képezik.

Szellemi munkát végezvén, étkezési- és egész életmódjuk, szórakozásuk és mulatságuk is a dolog természeténél fogva kell, hogy inkább a honoratior osztály felé gravitáljon.

Tessék már most mindazt elképzelní napi 1—2 frtból! Tessék fedezni mindazt 2 forintból.

Hát bizony ezeknek sem nagyon biztató, nem nagyon kecsesgető a hónap elseje.

Elvégre is a dolog úgy áll, hogy egy intelligens egy ugynevezett „kaputus“ emhernél meg van bizonyos állandó minimuma a szükségleteknek, melyeket jobban megszorítani, szűkebbre venni teljes lehetőség. Ezeket a szükségleteket az államhatalom a politikai morálnál és eszénél fogva alkalmazottjairól (még a legkisebb rangban és helyzetben is) fedezni köteles, s ha ezt teszi, nem tesz egyebet, minthogy hivatalnokai munkájának, tevékenységének ellenértékét adja meg homeopathikus adagokban.

Ha pedig nem teszi, iminek elmulasztása egy rendezett, civilizált államban sem defeczittel sem más fontosabb és prezantabb kiadások köpenyegével nem takarható: akkor magára vessen, ha terjed a proletariátus, mert akkor ennek főforrása fűterjesztője maga az államhatalom leendő, mulasztása és szűkkeblűsége által.

Adja az Isten, s ehhez pénzügyeink rendeztével és a közéletnek újabb időben történt fölpezsdülése folytán lehet is reményünk, hogy már a legközelebb jövőben a magyar állam oly ellátásban részesíthesse hivatalnokait, hogy a legkisebb hivatalnoknak se legyen oka — feltéve, hogy józan, takarékos, észszerű és helyzetének megfelelő életmódot folytat, — a hónap elseje miatt aggódni, hanem örüljön annak, s oly napnak tekintvén azt, mikor odaadó munkásságának egy hónapra járó anyagi elismerését szabadon, gondtalanul, emelt fővel és a kötelességteljesítés tiszta önértékével eivégezheti.

Ugy legyen, Amen!

K. B.

Felelős szerkesztő: Laptulajdonos és főszerkesztő: DEUTSCH ARTHUR. SZIKES ANTAL.

A COGNAC-IPAR Részvénytársaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONACOGNAC

gyára gyártmányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos m. kir. közp. vegykerl. kémiai és állomás.
[Földmiv. m. kir. ministerium]
Sz. 1437

1892. Az orsz. m. kir. chemiai intézet és központi vegykerleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a Cognac-Ipar részvénytársaság cognacgyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan; (ötféle) cognacminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtatott.

Budapest, 1892. okt. hó 28-án.
Az igazgató helyett:
TOTH s. b.
Kapható Szarvason: Réthy, Sándor úrnál.

Eszeneciák

rum, cognac, minden műszeszes italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitünőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú vegyileg tiszta eszeneciát kellemes ízű borecetet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlistát bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp.

Eszeneciák-különlegességek gyára.

P r a g a.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Emlékezünk kedves halottainkra!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy raktáramat

Mindenszentek napjára

mint minden évben, úgy az idén is felszereltem igen izléses kiállítású

SIRKOSZORUKKAL.

Különösen ajánlhatom az általánosan kedvelt bádoglevelű koszorukat porcellán virágokkal, úgy szintén koszorukat természetes, szárított és művirágokkal.

I. Művirágkoszorúk

80 krtól —10—12 frtig

II Ércz koszorúk

1 frttól —10—12 „

Megrendeléseket pontosan, — csomagolást nem számítva eszközöl.

Nyácsik S. utód

B.-Szarvason.

S tegyük sirjekre díszes koszorut!